

Thoralezing: Exodus 34:1-9

Lied: LB 405, 1, 3,4 Heilig, heilig, heilig

Evangelielezing: Matteüs 28:16-20

Acclamatie: lied 195 Ere zij de Vader

VERKONDIGING

Gemeente van Christus,

Vandaag vieren we het feest van de drie-enige God, Trinitatis. De lezingen vertellen over twee bergen en drie namen van God die toch één is – probeer dat maar eens op een rijtje te krijgen.

Mozes zwoegt de berg Sinaï op met twee blanco platen van steen. En op een onbekende berg in Galilea stuurt Jezus zijn leerlingen de wereld in – van Jeruzalem naar Rome, tot en met Hoevelaken.

Sommige discipelen twijfelen, wat heel verstandig is. Want zeg nou zelf, sta je daar op een onbekende berg, met Jezus die dood was en toch leeft, die zegt dat ze de volken moeten dopen in drie namen van God: Vader, Zoon en heilige Geest. Huh? drie namen? Er zijn mensen die één naam al moeilijk vinden om te onthouden.

Zoals de leerlingen van Jezus op een onbekende berg staan, staat Mozes op de Sinaï omringd door een wolk waarin hij niets meer herkent. In de Bijbel duidt een wolk vaak op de aanwezigheid van God.

Zo klinkt bij de verheerlijking van Jezus de stem van God uit een wolk. Met Hemelvaart wordt hij opgenomen in een wolk zodat je hem niet meer kunt zien. Misschien, misschien... wordt het tijd dat we de wolken in ons bestaan meer lief gaan hebben. Die perioden waarin je zegt: ik zie er geen gat meer in, ik weet niet hoe het verder moet, ik tast en struikel maar wat rond – het kan zijn dat de verborgen God dan om het hoekje zit.

Met onze gewone ogen kunnen we God niet zien, zoals we ook liefde, goedheid en schoonheid niet kunnen zien. Maar die zijn er goddank wel! Dan zeggen we bv. soms: ‘Hee, die muziek, dat lied raakt me’. Je wordt getroffen, het doet je

wat. Zo kunnen we ook de vinger van God niet zien die het woord liefde op onze voorhoofden schrijft, zoals hij ook de tien geboden op de tafels van Mozes schreef, maar zijn liefde raakt je wel zodat je soms, als niemand het ziet, een sprongetje van geluk maakt.

Wanneer zitten we in de wolk? Als je zegt: 'Ik weet het niet meer hoor, ik weet echt niet wat ik nog met God, met het geloof, met de kerk, met de wereld aan moet. Ik ervaar geen zin, geen betekenis'.

Misschien dat je vroeger heel goed wist wat geloof is maar nu dat overzichtelijke geloof verloren hebt.

Gefeliciteerd! Je bent dichterbij de Onnoembare gekomen, je bent boven op de berg in de wolk waar je twijfelt, waar je God niet kunt zien, die je niet op een rijtje kunt krijgen. Je hebt het gevoel dat God ver, ver weg is, terwijl hij dichterbij is dan ooit. De mystica Marguerite Porete noemt God dan ook de 'Ver-nabije'. En op een geheimzinnige manier kun je je geloviger gaan voelen dan ooit.

Als God zich voorstelt aan Mozes duizelt het hem zodat hij op de grond valt. Zoveel namen! In bijbelse tijden gaf een naam een eigenschap aan, dat is vaak nog steeds zo: denk bv. aan het woord 'stekelvarken' - het is direct duidelijk wat voor eigenschap dat dier heeft. Hij had bv. nooit 'poes' kunnen heten, dat voelen we direct aan.

In het scheppingsverhaal geeft Adam de dieren en dingen een naam, 'en zoals hij het noemde, zo was het'. Een naam aan iets geven is greep op de dingen te krijgen, je kunt ze uit elkaar houden, zodat je niet per ongeluk een stekelvarken gaat aaien.

Heel anders dan Adam, moet Mozes nu al die vertrouwde labels, alles wat overzicht geeft achter zich laten, 'ook de schapen, geiten en runderen'. Hij klimt als het ware uit alle namen en begrippen van onze wereld omhoog, naar de wolk toe waar God is, de Onnoembare, die niet in één naam te vangen is.

Bovenop de berg maakt God zich aan hem bekend met vele namen. Er klinkt een roep als een bazuin: 'De Heer! De Heer! En dan trekt er ahw. een processie van namen aan Mozes voorbij. In een wat oudere vertaling klinkt dat zo:

Here, Here, God,
barmhartig en genadig,
lankmoedig,
groot van goedertierenheid en trouw.
Die goedheid bestendigt aan duizenden,
die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft,
maar de schuldige niet onschuldig houdt
en de ongerechtigheid der vaders bezoekt
aan kinderen en kleinkinderen, tot aan het vierde geslacht.

Vandaag is het feest van de drie-enige God: Vader, Zoon en heilige Geest. Maar God telt verder dan tot drie. Hij is niet alleen 3-enig, niet 10- enig of 20 –enig, hij is wel duizend-enig. De islam zegt dat God 99 namen heeft waarvan er één geheim is – maar ook dat is nog maar een begin. God is een processie van namen. Met Vader, Zoon en heilige Geest is nog lang niet alles over hem gezegd. Het is het begin, de basis, het A B C van het oneindige alfabet van genade dat de wereld doet draaien.

Vader, Zoon en Geest zijn drie en toch één. Dat onmogelijke leerstuk van de drie-eenheid zegt dat de dagen van onze afgoderij geteld zijn, waarin we God in één naam, onder één etiket proberen te vangen. Zoals vandaag bv. de regering in Washington doet die God aanroept als een soort kruistochtcommandant.

Het ontzagwekkende goddelijke mysterie kan alleen bemind worden, niet gekend; alleen geloofd en geprezen, niet becijferd. Zou God klein genoeg zijn om te begrijpen, dan is hij niet groot genoeg om te aanbidden.

Mozes ‘knielde haastig ter aarde’ toen die lange stoet van namen aan hem voorbij trok, en hij boog het hoofd. Hij gaat in gebed, een gebed voor Israël – en God weet hoe hard dat nodig is, zeker vandaag, net als voor de Palestijnen. Echt gebed is een klim omhoog, echt gebed trekt je de berg op, de wolk van God in waar hij ongrijpbaar aanwezig is.

En we gaan zien dat hij in alle dingen om ons heen is. God is in Israël maar ook in Palestina, hij is in Iran, maar ook in Washington, in Oekraïne en ook in het Kremlin. God is in mensen die vluchten voor het oorlogsgeweld, in een kind dat danst in de regen of stampet in een plas, maar hij is ook in stekelvarkens en poezen – want zonder God kan niets bestaan. In alle dingen is hij de Ene.

Hij is de liefde die de wereld laat draaien, en ons verlost van onze obsessie met één naam, één eigenschap: ‘Ik ben links dus ik ben het per definitie oneens met rechts’, ‘Ik ben een man, dus ik doe geen dingen die vrouwen doen’, ‘Ik ben christen dus ik heb niet zoveel met ongelovigen’.

De liefde pint niemand vast. De talloze namen van God brengen ons tot een gezonde twijfel, scheppen ruimte, zodat we de waarde gaan zien van mensen met een andere naam, met andere eigenschappen, met een ander geloof of overtuiging dan wij.

IN onze veelheid van namen en eigenschappen, zoals wij hier vanochtend zitten, en IN de wereld beweegt de Ene, een en dezelfde God. Als je met dat besef naar alles kijkt, ga je dat steeds meer zien. Je wordt getroffen door de blik van een medemens, of door het licht dat ineens in de keuken valt, je kunt geraakt worden door een stekelvarken – nee, geen prik maar liefde, mededogen voor dat aandoenlijke beest. En je voelt: ik ben deel van Gods familie, van alles wat geschapen is. Alles is met elkaar verbonden, alles is één in de Ene.

En is de doop daarvan niet het grote symbool? De doop is een wolk van water, de wolk van God. Al wat bestaat is ondergedompeld in God die talloze namen heeft. De kerk viert dat in het sacrament van de doop, de doop maakt zichtbaar dat Gods liefde in alles en allen aanwezig is – en meer aanwezig wil worden. ‘In hem leven wij, bewegen wij en zijn wij’.

In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest,
Amen.

Muziek

Lied: LB 275 Heer onze Heer, hoe zijt gij aanwezig